

TĖVIŠKĖS AIDAI

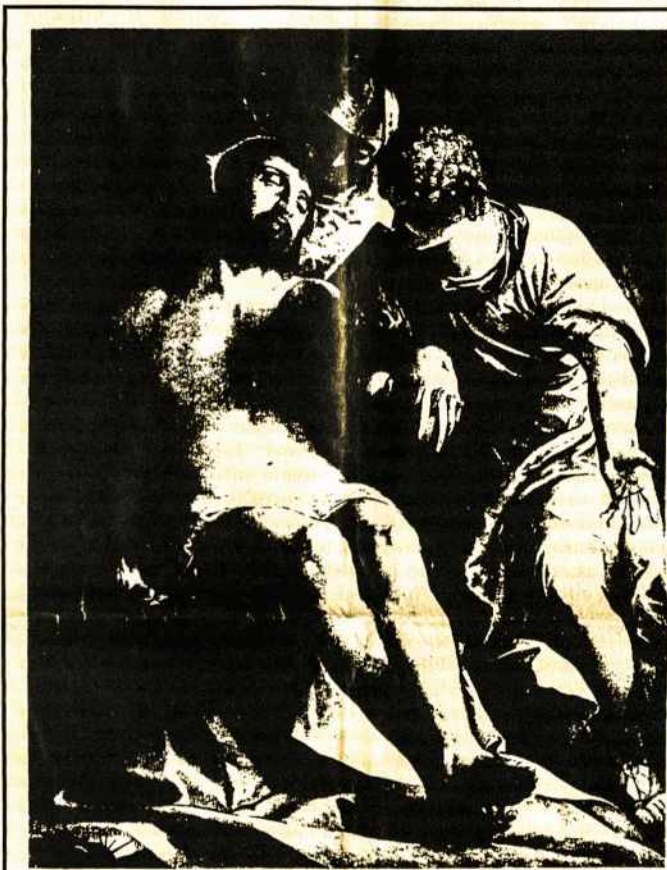
Nr 14 (2194) 2000 m. balandžio mėn. 11 d. Eina 45-tus metus

Melbourne

Kad visi būtų viena... Kad pasaulis įtikėtų

Vatikane vyko gavėnios rekolekcijos, kurioms vadovavo vietnamietis arkivyskupas Francois Xavier Nguen Van Tuan, Popiežinės teisingumo ir taikos tarybos pirmininkas. Keturį dvasinio susikaupimo dieną, arkivyskupas Nguen Van Tuan rytinio mąstymo tema pasirinko Kryžiaus paslaptį, išreikštą parafrazuotais apaštalo Pauliaus žodžiais: "Viltis net ir tada, kai nebėra vilties" - sperare contro spem. Šventasis Tėvas ir artimiausi jo Romos Kurijos bendradarbiai susitelkė mąstymui ir maldai prieš Nukryžiuotąjį, galintį įkvėpti viltį, kai, rodos, nebėra ko viltis. Kristus išvadavo žmoniją, visiems atvėrė Dangaus vartus per vėlykinę savo mirties ir prisikėlimo paslaptį. Šioje paslapyje telpa viskas: ganytojo vienatvė ir sumišimas, susidūrus su jėgą pranokstančiu uždaviniu ir šiandieninio žmogaus drama, balansuojančio ant apleidimo bedugnės krašto, stumiamo įon fizinės ir dvasinės kančios. Būtent Kryžiaus vienatvėje ir apleidime išganytojas įvykdo patį didingiausią savo žemiškojo gyvenimo, turtingo stebuklais ir antgamtiniais ženklais, darbą. Kryžius - jo meilės mums kulminacija: kad turėtume gyvenimą, jis eina į mirtį, kad turėtume viltį, jį užgriūva neviltingas, kad laimėtume dangų, jis turi paliesti pragarą. "Kodėl mane apleidai?" - šioje dejonėje telpa ir visos žmonijos vargai. Kiekviename skausme yra dalis šio begalinio skausmo. Skausmas, meilės perkeistas, ragina surinkti verkiančiojo ašaras ir melsti, kad visi apleistame ir nukryžiuotame Kristuje rastų paguodą.

Kristaus žodis nuo kryžiaus "Trokštu" yra krikščionių vienybės troškimas. Kančios valandą jis

Mirusio Kristaus apraudojimas
Veronese Paolo 16 a. iš kun. R. Mikutavičiaus kolekcijos

meldžia: "Kad visi būtų viena... kad pasaulis įtikėtų". Vienybės nebūvimas - Bažnyčios žaizda ir Kristus žaizda, bet ir čia būtina neprarasti vilties. Šiais Jubiliejiniais metais krikščionių vienybei skirtinas didžiausias dėmesys. Drąsina paskutinieji reikšmingi poslinkai: bendroji katalikų ir liuteronų deklaracija dėl

nuteisinimo, žmonių minios šauksmas "vienybės, vienybės" popiežiui besilankant Bukarešte, ekumeninės Šventųjų Dury atidarymo apeigos Romos šv. Pauliaus bazilikoje. Ekumeniniame judėjime nevalia vilkinti laiko, nors kelias į vienybę ir atrodo dar labai ilgas. Sakoma, kad į ekumeninį judėjimą įsitraukiamama su didžiulėmis viltimis, o darbą tęsti pavyksta, kai viliamasi, nors ir vilties nebebūtų... Tik meilės galia gali atverti duris, kurios atrodė užtrenktos amžiams. Meilė nuveja baimę ir leidžia viltis naujų laikų, kur galimybės bus nepalyginamai didesnės.

LRTV

GAILESTINGASIS TĖVE

Gailestingasis Tėve, Tavo Sūnus Jėzus Kristus, gyvųjų ir mirusiųjų teisėjas, pirmojo savo atėjimo į pasaulį nusizeminimu išvadavo žmoniją iš nuodėmės. Jis grįš garbėje ir teis mūsų nusikaltimus. Suteik savo gailestingumą ir atleisk nuodėmes mums, mūsų tėvams, broliams ir seserims, kad Šventosios Dvasios paskatinti, susigraudinę visi grįžtų pas Tave. Amen.

Popiežius Jonas Paulius II

LRTV

J.E. vysk. Hilton Deacon viduryje. Kairėje kun. Sierakowski - klebonas Šv. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje, kurioje vasario 19 d., sekmadienį įvyko 100 metų nuo bažnyčios pastatymo Jubiliejinės Mišios. Dešinėje - mūsų kun. Juozas Petrauskas, kartu koncelebravęs šv. Mišias. Nuotrauka dr. K.Zdanio.

Popiežiaus gailėsčio aktas - istorinės reikšmės įvykis

Pirmąjį Gavėnios sekmadienį, kovo 12 dieną, įvyko vienas svarbiausių šių Didžiojo jubiliejaus metų dalykų. Aukodamas Mišias Šv. Petro bazilikoje, Popiežius Jonas Paulius II visos Bažnyčios vardu prašė Dievo ir žmonių atleidimo už krikščionių nuodėmes ir nusižengimus, įvykdytus per pastaruosius du tūkstančius krikščioniškos eros metų. Prieš šį, Didžiojo jubiliejaus metų momentą, kovo 7 d., Vatikane buvo pristatytas Tarptautinės teologinės komisijos parengtas dokumentas pavadintas "Atmintis ir susitaikinimas", aiškinantis kaip suprasti šį aktą, kaip suderinti mūsų tikėjimo tiesą apie šventą ir tobulą Bažnyčią su Bažnyčios narių nuodėmėmis, už kurias dabar prašoma atleidimo. Dokumente taip pat įvertinti kai kurie Bažnyčios istorijos faktai ir reiškiniai, kurie meta ar gali mesti šešėlį Bažnyčios praeičiai.

Vatikano spaudos salėje surengtame dokumento pristatyme kalbėjo Jubiliejaus komiteto pirmininkas kardinolas Roger Etchegaray ir Tikėjimo mokslo kongregacijos prefektas kardinolas Josef Ratzinger.

Kodėl reikia prašyti atleidimo? Todėl, kad šiandien iš istorinės perspektyvos žiūrėdami į kai kuriuos Bažnyčios istorijos faktus ir reiškinius, aiškiai matome, kad jie prieštarauja krikščioniškam meilės skelbimui. Tačiau nusikalto ne Bažnyčia, kuri yra mistinis Kristus kūnas, tai yra Kristus buvimo žmonijoje sakramentas, bet krikščionys, kurie yra pašaukti į šventumą, bet kartu yra silpni ir nuodėmingi žmonės.

Dėl kurių faktų ir dėl kokių reiškinų reikia gailėtis? Pirmiausiai tai krikščionių susiskaldymas. Kristus yra vienas ir viena yra jo Bažnyčia, o šiandieninis susiskaldymas yra žmonių ambicijų pasekmė. Kitas dalykas dėl kurio Bažnyčia šiandien gailisi - tai žydų niekinimas ir nepasitikėjimo kurstymas. Be to, negalima pamiršti ir modernių laikų krikščionių nuodėmių: ateizmo, religinio atšalimo ir etinio reliatyvizmo, gyvybės negerbimo, abejingumo vargstantiems pasaulio gyventojams.

Visos šios ir panašios situacijos ir faktai aptarti Tarptautinės teologinės komisijos dokumente, kuris Vatikane buvo pristatytas. Tačiau dėmesio! Tai ne Popiežiaus ir ne Šventojo Sosto dokumentas. Jį parengė tarptautinė teologų komisija. Šis dokumentas nėra gailėsčio akto tekstas, o tik Bažnyčios praeities istorinė, teologinė ir etinė analizė.

Ką apie Popiežiaus gailėsčio aktą įvykusį kovo 12 d. šv. Petro bazilikoje pasakė vienas artimiausių popiežiaus bendradarbių, Tikėjimo mokslo kongregacijos prefektas kardinolas Ratzinger? Popiežiaus gailėsčio aktas yra istorinis įvykis. Bažnyčios istorijoje tokio dalyko lig šiol nėra buvę. Šiuolaikinė Bažnyčia negali virsti tribunolu, teisiančiu praeities įvykius arba kitų žmonių veiksmus, bet antra vertus, katalikai jokiu būdu neturi slėpti ar neigti praeityje įvykdyto blogio. Kaip tik dėl to reikia prašyti Dievo pagalbos, kad jis nuskaidrintų ir atnaujintų šiuolaikinių krikščionių sąžines.

*Nešdamas kryžių, jis ėjo į vadinamąją
Kaukolių vietą, hebrajiškai Golgota...
Jn 19, 17*

Golgota

Kun. K.J. AMBRASAS S.J.

Nuotr. Rimos Poikaities

Golgota. Graikiškai šis žodis - *Golgotha*, lotyniškai - *Calvaria*, aramėjiškai - *Gūlgūtha*, lietuviškai - *Kaukolių vieta*. Kur ji yra? Juk Jeruzalė dešimt kartų išgriauta ir 26 sykius apsupta. Šitiek sykių užkariauta, grobta ir apversta aukštyn kojomis: nei akmens neliks ant akmens. Bemaž 2000 metų ne tik Koliziejaus didybę Romoje, ne tik iš po lavos atkastą Pompėjų smarkiai pakeitė. Per šitiek amžių pasikeitė ne tik Amžinasis, bet ir Šventasis miestas. Ir jei nori jį bent kiek įsivaizduoti, bent kiek suvokti tą pirmąją, andai buvusią jo išvaizdą ir plotą, reikia ne tik lakios fantazijos, bet ir faktų, datų, apčiuopiamų daiktų. Trumpai tariant, - negali apsieiti be šio tokio žinių pluoštelio. Tad pamėginkime jį bent prabėgomis pasigraibštyti.

Štai toji Kristaus laikų Jeruzalė, anuometinė antroji šventykla, kuri neretai visokiais užkariautojų būdavo pats pirmasis neapykantos ir rūstybės taikinytis. Didingi bokštai, klasikinės kolonados, tiesios ir lenktos galerijos, vienas po kito gražesni rūmai, kuriuos tada pasistatė Erodas Didysis (37 pr. Kr. - 4 po Kr.). Štai kokios čia plačios aikštės, tiek savo dydžiu, tiek ir proporcijomis priverčiančios grožėtis kiekvieną, kas tik čionai užklysta. O ką jau čia kalbėti apie klasikinės architektūros rinktinį pavyzdį - šventyklą, kurią 70 metais po Kristaus sugriovė Titas.

Ilgą Jeruzalės istoriją. Žilijoje senovėje miestas buvo iš kai kurių pusių apjuostas net trimis aukštomis ir galingomis sienomis, kurių likučiai net dabar, XXI a. laikais, ganėtinai įspūdingi. Iš visų keturių pasaulio šalių sienų gal net ir ne taip būtinai reikėjo: iš vakarų, pietų ir rytų miestą supo gilūs slėniai, tad jie tarsi apie pilis iškasti grioviai ir taip saugojo miesto prieigas. Tikrai iš šiaurės anuomet Jeruzalė buvo tarsi Achilo kulnas - labiausiai pažeidžiama. Trečioji siena pradėta statyti karaliaus Agripas I (41-44 po Kr. gimimo). Ji baigta tada, kai prasidėjo prieš Romą pirmasis žydų sukilimas 66 m. po Kr. Nuo šios sienos, kaip liudija istorikas Juozapas (Josephus), aukščiausiosios vietos - Psephinus kampinio bokšto - giedromis dienomis būdavo galima matyti Viduržemio jūrą ir užjordanės Arabijos kalnus.

Romėnai buvo ne tik geri projektuotojai, architektai, bet net išradinai kelių tiesėjai ir priešgaisrinės apsaugos specialistai. Jie apdairiai elgėsi su senoviniu medžio turgum, kurio nemenkos medienos sankrovos galėjo būti rimta ir grėsminga gaisro priežastis. Todėl visą šią prekybinę ir ne taip

jau išvaizdžią senamiesčio dalį išskėlė už antrosios sienos į anuometinio naujamiesčio rajoną, kurį iš vakarų ribojo trečioji siena.

Anuolaikinė Jeruzalė garsėjo keliais aukštais sienose įmūrytais bokštais, iš kurių, sakysim, Dovydo ir keli kiti turėjo po 28, 35, 40, ar net 45 metrus aukščio. Puošniai atrodė, pavyzdžiui, Moterų bokštas, įspūdingi kapai, prabangūs tvenkiniai. Tikrai iš visų tenykščių statinių savo išnašumu, žinoma, pranojo Erodo rūmai, susidedą iš dviejų dalių, kurių kiekvienoje buvo vaišių salės, ištaingingos vonios ir miegamieji šimtam svečių. Apie šiuos rūmus augo nuostabių įvairių rūšių medžiai, margavo žydinių gėlynų juostos, lysvės, tyvuliavo kanalai, tvenkiniai, papuosti bronzos ir kitokiomis statulomis. Tiek priešais šiuos rūmus esanti aikštė, tiek ir visa kita aplinka buvo sumaniai pagal helenistines miestų statybos dėsnius sumanyta - tiesios gatvės, stačių kampų sankryžos, prabanga varvantys rūmai ir erdvūs namai, apsupti rūpestingai prižiūrimais sodais ir tvenkiniais. Savo ištaiga labiausiai iš kitų išsiskyrė karališkieji Hasmono vyriausiųjų kunigų Ananijaus ir Kajafo rūmai, Erodo teatras ir kiti puošnūs pastatai.

Senoji Jeruzalė buvo pastatyta ant dviejų gilaus klonio (Tyropocen) atskirtų kalvų. Ant vienos buvo įsikūręs aukštutinis, ant kitos - žemutinis miestas. Tasai neseniai atkastas tiltas dabar pavadintas Vilsono arkomis.

Ant rytinės kalvos, kur stovėjusi šventykla, kiek žemiau - vadinamasis Dovydo miestas, prie kurio netoliese - taip pat Erodo statytas - hipodromas arba stadionas. Kadangi čia būdavo dviračių kovos vežimų varžybos, statinys panašus į romėniškuosius cirkus: vienas galas kaip puslankis,

antrasis - status, tarsi tiesia linija sujungta arklio pasaga. Žiūrovai, puslankiais čia sėdomis, čia gulomis išsidėstę ant laiptų, stebėdavo apvalioje aikštėje vykstančias lenktynes.

Nuo stadiono į rytus abipus kolonadomis papuošta gatvė ėjo į Siloama tvenkinį, iš kurio vanduo tekėdavo į atsarginį baseiną. Čionai netoli, pro vadinamąjį jėsenų vartus, būdavo keliamama į Judėjos dykumą. Senovinė Jeruzalė turėjusi ir geriamu vandeniu aprūpintą pramonės centrą, kur augo ir kvėpėjo vešlūs rožynai, buvo įrengta net rožių aliejui spausti aliejinė. Čia driekėsi fygmedžių sodai, stovėjo audimo fabrikas, audyklos, odų raugyklos, puodų ir kitokios dirbtuvės.

Antrosios šventyklos laikais Dovydo miestas sudarė žemutinio miesto dalį. Būdinga, kad karališkoji Adiabene šeima, karalienė Elena su giminaičiais, buvo pasistačiusi sau rūmus kaip tik šioje pusėje šitaip tarsi prisilyginusi eiliniams žmonėms. Greta karališkųjų rūmų buvusi sinagoga, minima apaštalu darbuose:

Tuomet pakilo kai kurie iš vadinamosios laibertinų sinagogos, iš kireniečių, aleksandriečių ir iš Kilikijos bei Azijos ir mėgino ginčytis su Steponu. (Apd. 6, 9)

Vienas įdomiausių buvusios senosios Jeruzalės pastatų - šventyklą su išoriniu kiemu, kurį supa portikas su kolonomis. Toliau - vidinė šventykla "Soreg" su balustrada, kur būdavo ženklai, kad toliau pagonys nežengtų šio slenkščio. Tarp balustrados - 14 ovalinių laiptų kyta prie didžiulių durų. Čia Rampart (Hel).

Rytiniai šventyklos pirmojo kiemo vartai buvo itin išgražinti, todėl vadinti Gražiaisiais, pro kuriuos įeina į Moterų kiemą. Iš ten kitur moterys jau nebegalėdavo pakliūti. Šio kiemo kampuose buvo keturi skirtingos paskirties kambariai: specialiams nazariečių įžadams, medžio ir alyvos parduotuvės, raupsuotųjų apsaivalmo patalpa su tam tyčia pritaikytomis voniomis. Moterų kiemą juosė galerija su portiku. Iš šio Moterų kiemo jos galėjo stebėti kai kuriuos, sakysim, Vandens šventės reginius, vykstančius šioje šventykloje.

Rytiniai Moterų kiemo vartai buvo vadinami Nikanoro vardu. Mat juos dovanojo turtingas Aleksandrijos žydas Nikanoras. Kaip pasakojama, jie stebuklingai buvo pervežti per audringą jūrą ir nenuskendo. Kadangi jie buvo iš tikrųjų gražūs, tad kaip kiti šventyklos vartai nebuvo paausinti, bet palikti tokie, kaip juos žvalvarinius buvo padarę meistrai. Priešais Nikanoro duris, palypėjęs 15 pusapvalių laiptų, levitai sustoję giedodavo ir šokdavo ritualinius šokius.

Kito vidinio kiemo, - vadinamo Izraelitų, - dalimis naudodavosi vien tik dvasininkai. Jį irgi juose por-tikas, už kurio viename - Lishkat ha-Gazit - posėdžiaudavo Sinedriumas, kitame - Beth Ha-Moged - šventykla aptarnaudavę kunigai praleisdavo naktį. Kunigų kieme buvęs Didysis altorius.

Iš šiaurvakarių kampo prie šventyklos kampo buvo prisiglaudusi Antonijaus tvirtovė. Ją pastatė Erodas, pavadinęs Markaus Antonijaus vardu. Į viršų buvo išsišovę keturi masyvūs bokštai,

pasiekiami laiptais, einančiais iš priekinio kiemo. Aukščiausiasis - 35 metrų - bokštas buvęs pietryčių kampe. Tvirtovės viduryje buvę du kiemai. Vakarinis buvo išgrįstas akmenimis ir pagal tradiciją vadinamas Lithostratos:

... Tai išgirdęs, Pilotas išsivedė Jėzų laukan ir atsėdėjo į teisėjo krasę, pavadintoje "Akmeninis grindinys", hebrajiškai Gabata... (Jn 19, 13).

"Gabata" aramėjų k. žodis, reiškias paauskstinimas. (it. Pavemento di pietra, lastricato). Abu kiemus juosė dengta arkada. Čia buvo rūmai. Manoma, kad iš šių kiemų Romon netoli Laterano pargabenti ir vadinamieji "Šventieji laiptai" (it. Scala Santa), kurie krikščionių taip branginami, - dažnai lankomi ir keliais eidami maldininkai juos bučiuoja. Tatoi anų buvusiu Jeruzalės garsiųjų romėnų prieangio dalis. Popiežius Sikstas V pastatė atskirą pastatą, į kurį 1589 perkėlė tuos šventuosius laiptus, kuriais pagal tradiciją lipęs Išganytojas. Iš Jeruzalės, iš Piloto rūmų, juos į Romą prie Laterano bazilikos atgabenusi šv. Elena 326 metais. Yra išlikę duomenų, kad tie laiptai ir seniau popiežių rūmuose, net prieš XVI a., buvo gerbiami. Kai šie laiptai buvo pradėti labiau garbinti, išgarsėjo po krikščioniškas šalis, tokių panašių atsirado ir daugiau. Tokie šventieji laiptai yra Lietuvoje - Tytuvėnuose, kur per atlydus ir šiaip jau žmonės, meldamiesi ar giedodami, jais kopia į viršų.

Visą šį senosios Romos vaizdą galima tikrai pamatyti makete, kuris padarytas "Holyland" viešbučio teritorijoje. Tatoi 50 kartų sumažintas, kruopščiai ir rūpestingai atkurtas miniatiūrinis anų senųjų laikų - 66 metų - po Kr. gimimo, kai prasidėjo pirmasis žydų sukilimas prieš romėnus, garsiosios Jeruzalės senojo miesto vaizdas. Maketas darytas pagal Mishnah, Tosephtha, Talmudą ir naująjį Testamentą. Jo darbams panaudotos anuometinės Jeruzalės statyboms būdingos medžiagos marmuras, akmuo, medis, varis ir geležis. Todėl ši mažutė senųjų laikų Jeruzalė - labai įspūdingai atrodo kiekvienam, kas tik čia pasistengia apsilankyti. Šio maketo darbo vadovas - Hans Kroch, kuriam daug padėjo Jeruzalės universiteto topografi ir archeologai. Norint tiksliai sukurti šį senosios Jeruzalės prototipą, prisireikė atkaklių ir krupštaus septynerių metų tyrinėjimo studijų. Šitaip buvo atkurta Kristaus laikų Jeruzalė, kur bent jau realiau galima įsivaizduoti pačios Golgotos vietą ir tą kelią, kuriuo žengė su kryžium Jėzus.

Tais laikais lotynišku žodžiu Kalvarija arba aramėjiškai Golgota, - buvo vadinama už miesto sienų, tiksliau sakant, - Ezechijo sienos - čia buvusi nedidelė 15 metrų uolėta apvali aukštumėlė, kurion paprastai būdavo gabenami myriop nuteistieji nusikaltėliai. Į čia kaip didelį nusikaltėlį kartu su dviem kitais pasmerktaisiais, anuomet varėsi kareiviai ir Jėzus.

Dabar Golgota - vieta, atsідūrusi Šv. Karsto bazilikoje. Į ją galima nusileisti stačiais laiptais. Čionai darbar dvi koplyčios: viena priklauso Romos katalikams, kita - graikų pravoslavams. Pirmoje yra dvi Kryžiaus kelio stotys: Kristaus apnuoginimas ir kalimas prie kryžiaus. Graikų koplyčioje XII stotis - Kristaus mirtis ant kryžiaus.

(Nukelta į 3-čią psl.)

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniais skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

Net ir baisi vėžio liga prasideda su daug jos požymių, kurie ligoniui gali atrodyti visai nereikšmingi. Kam sukti galvą dėl apatito sumažėjimo, nuovargio, nedidelių skausmų kurioj nors kūno dalyje, lyg tai peršalimo, lėto svorio praradimo, atsiradusio mažo guzelio? Savaimis viskas praėis. Bet tuo tarpu vėžys auga ir jį išgydyti pasidaro neįmanoma. Panašiai yra su mūsų Lietuva. Ji jau nuo nepriklausomybės atgavimo sirguliuoja. Spauda mirga nuo tos ligos simptomų aprašinėjimų. O jų tiek daug, kad čia neįmanoma išvardinti. Bet suglaudus galima juos suskirstyti į korupcijos ir netvarkos grupes, kurių irgi neverta čia minėti, nes skaitytojai apie tai gerai žino iš spaudos arba iš asmeniškų patyrimų, kai nuvažiuoja į Tėvyne.

Geriau apsvaistyti, kiek tų šalies ligos simptomų iškelimas gali padėti nugalėti pačią ligą. Nei vėžys nei kitas rimtas susirgimas nepasveiks nuo ligos požymių atpažinimo. Reikia surasti, kas tai yra per liga, o po to žiūrėti, ką toliau daryti, atseit, kaip ją gydyti. Taigi simptomai tik padeda padaryti ligos diagnozę.

Simptomų aprašinėjimai valdžios vyram nepatinka, nes tuo jie jaučiasi apkaltinami nesugebėjimu ar nesąžiningumu. Dėl to dabar bandoma pakeisti spaudos įstatymą taip, kad teismas galėtų nubausti laikraščius ir žurnalistus neapibūdinto dydžio baudme už kitų asmenų įžeidinėjimą ar netiesios skleidimą. O kai kurie išeivijos patriotai siūlo iš vis nespausdinti straipsnių tokių asmenų, kurie negatyviai atsiliepia apie padėtį Lietuvoje. Sako, tokiu būdu einama prie anarchijos mūsų krašte.

Kažin kas dažniau sako netiesa: žiniasklaida ar pati valdžia? Apie žemės ūkio išardymą neigiamai kalbėjo spauda. Ji atspėjo. Apie netinkamų litų spausdinimą skelbė spauda. Ji neapsirikio. Apie netvarką bankuose tiesą paskelbė spauda. Kai šalies vadai tvirtino, kad Lietuvoje nėra jokios krizės, spauda reikė priešingą nuomonę. Neapsirikio ji nei konservatorių partijos kivirčių klausime. Valdžia sako, kad jai reikėjo pasirinkti, ar perleisti Mažeikių naftą "Lukoil" (rusam) ar "Williams" - amerikiečiam. Netiesa. Ji privalėjo paskelbti viešą konkursą ir pasirinkti vakarietišką firmą, kuri siūlo priimtinausias sąlygas, o ne slaptai derėtis 2 metus, kol ta įmonė pricis prie bankroto. Atrodo, kad mūsų valdžios dažniau sako netiesą negu žiniasklaida, kurios nutildymas

Golgota

(Atkelta iš 2-tro psl.)

Po stovinčiu šioje koplyčioje paveikslu matyti uolos gabalas, į kurį, manoma, buvo įkastas Kristaus kryžius. Ši vieta pažymėta sidabriniais ženklais. Tarp šių dviejų koplyčių matyti Skausmingosios Dievo Motinos altorius (Stabat Mater). Taip prisimintas Motinos skausmas dėl dieviškojo Sūnaus mirties:

... Atėję į tą vietą, kur vadinosi "Kaukolė", jei prikalė ant kryžiaus Jėzų ir du piktdarius - vieną jam iš dešinės, antrą iš kairės ... (Lk 23, 33).

Tad štai, kur buvo išgelbėta visa žmonija. Štai, kur buvo tarti ant kryžiaus tarp dviejų nusikaltėlių žodžiai:

... TĖVE, Į TAVO RANKAS ATIDUODU SAVO DVASIA ... Ir su tais žodžiais numirė (Lk 23, 46).

SIMPTOMAI

Rašo dr. Jonas KUNCA M.D.

šalies problemos neišspręstu, o ją tik pablogintų. Aišku, kad žurnalistai neturi užsiimti šmeižtais. Tik sakymas tiesos, jei ji nepatinka kuriam nors politikui, negali būti laikomas kieno nors apšmeižimu.

Dabartinę krizę ir beveik anarchiją iššaukė ne žiniasklaida, bet nesugebančios valdžios, kurios įskolino šalį ir kartu per 10 metų nesugebėjo įvesti administracinės tvarkos. Be spaudos pagalbos gyventojai nusisuko nuo valdančios partijos į socialdemokratų pusę, nes skurdas kalba aiškiau už žiniasklaidą. Nutylėdami politikam nemalonią tiesą šito klausimo niekad neišspręsim, o tik įbrisin dar giliau į ekonominę ir socialinę pelkę. Čia reiktų pridėti, kad valdžios klaidas privalėtų iškelti opozicija. O ji užsiima daugiau priešiškių partijų ir kolegų žeminimu negu jai priklusančiu darbu. Taigi gerai, jei nors spauda tai atlieka.

Tik, kaip jau anksčiau minėjau, simptomų atpažinimo ligos neišgydysim. Reikia nustatyti diagnozę ir ieškoti geriausių tai ligai vaistų, o gal ir chirurginės intervencijos. Išeivijos spaudoje apie tai jau seniai rašoma. Bet dabar, po 10 metų, atrodo ir Lietuvoje yra prieita prie tos diagnozės. Prof. Gudavičius, savo pašnekesy su

Armijai stinga tinkamų karių

Iš 97 tūkstančių Lietuvoje gyvenančių šaukiamojamų amžiaus jaunuolių privalomajai krašto apsaugos tarnybai praėjusiais metais buvo visiškai tinkami tik 20 tūkstančių.

30 tūkstančių 19-25 metų jaunuolių negalėjo tarnauti dėl sveikatos sutrikimų, o 24 tūkstančiai - dėl to, kad mokėsi. Dar 7 tūkstančiams jaunuolių privalomoji krašto apsaugos tarnyba atidėta dėl šeimyninių aplinkybių. 12 tūkstančiųjų bendraamžių tiko tik ribotai tarnybai.

4 tūkstančiai jaunuolių negalėjo atlikti privalomosios krašto apsaugos tarnybos dėl teistumo.

Kasmet į privalomąją krašto apsaugos tarnybą Lietuvoje pašaukiama apie 6 tūkstančius jaunuolių.

Šie duomenys pateikti kovo 7 d. Vilniuje vykusioje konferencijoje "Karinis valstybės gymimas", kurią surengė Lietuvos kariuomenės rezervų karių asociacija.

Konferencijoje taip pat kritikuota šabloniška nuomonė, kad Lietuvos kariuomenėje tarnauja tik mažai išsilavinę ar visai beraščiai jaunuoliai.

1999 metų duomenimis, privalomąją krašto apsaugos tarnybą atliko 23 jaunuoliai, turintys aukštąjį išsilavinimą, 1 tūkst. 912 - aukštesnįjį ar specialų vidurinį, 3 tūkst. 849 - vidurinį ar nebaigtą vidurinį.

Lietuvos kariuomenės rezervų karių asociacijos atstovų teigimu, dabartinė krašto apsaugos sistema dar kenčia todėl, kad yra priversta taisyti kitų institucijų - Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo ministerijų - klaidas.

Kariuomenė gydo ir moko, nors tai turėtų atlikti civilinės institucijos, o kariuomenei privalu tik parengti tėvynės gynėjus. Elta

žurnalistu štai ką pasakė: "...mes atsiskyrėme nuo sovietų, bet esame sovietai..." Atseit, mūsų mentalitetas, taigi ir elgesys, yra sovietiški. Eidami tokiu keliu, pagal minėtą profesorių, pricisim prie 1940 metų įvykių pasikartojimo. Labai liūdna prognozė. Bet kodėl jis neužsiminė apie tos ligos gydymą? O gal ją laiko nepagydoma? Gal per vėlu?

Mano kuklia nuomone, gydymas čia yra ir galimas ir būtinas. Gyventojų mentaliteto, taigi ir elgesio, niekas nepakeis. Bet sovietų išauklėta karta turės užleisti savo vietą jaunesniesiems. Tik deja taip ilgai laukti negalima. Belieka

dabarties valdžiom įvesti demokratinę tvarką ir discipliną valstybės administracijoje ir priversti gyventojus elgtis pagal demokratijos nustatytas normas. Tam reikia sumanių ir sąžiningų žmonių centrinėje valdžioje. Mėginimai nuslėpti ligos simptomus suvaržant spaudos laisvę, mums nieko nepadėtų.

Kai kurių išeivijos politikos megėjų patarimai įsivesti spaudos cenzūrą ir atidaryti marksistinių paminklų muziejų rodo racionalumo stoką ir mūsų tarpe. Tik galima tikėti, kad tokių balsų Lietuvoje niekas neims dėmesin.

Iš Maskvos vėl slenka audros debesys

Česlovas IŠKAUSKAS

Kovo 16-ąją Rygos centre įvykusias buvusių SS latvių legionierių citynes Maskva suskubo panaudoti propagandiniams tikslams, kad galėtų kuo greičiau Dūmoje prastumti įstatymą dėl rusakalbių Latvijoje gynimo.

Tiesą sakant, šio įstatymo projekto pavadinimas skamba plačiau: dėl pagalbos tėvynainiams, gyvenantiems artimajame ir tolimajame užsienyje.

Prieš mėnesį, kai į Maskvą buvo atvykęs Europos saugumo ir bendradarbiavimo (ESBO) organizacijos vyriausiasis komisaras nacionalinių mažumų reikalams M.van der Stoelas, pagrindinė jo pokalbių su Rusijos užsienio reikalų ministru Igoriu Ivanovu tema buvo rusakalbių gyventojų padėtis Baltijos šalyse ir galimos ekonominės sankcijos Latvijai.

Jeigu į tokią Maskvos politiką žvelgsime dar plačiau, tai minėti įstatymai visiškai atitinka naująją saugumo doktriną, kurią vasario mėnesį patvirtino Rusijos parlamentas.

Doktrinoje teigiama, kad Rusiją iš visų pusių supa jėgos, norinčios jai daryti neigiamą poveikį, ir būtina gintis nuo įvairių pavojų bei šamokslų - karinėje, politinėje ir ideologinėje srityse. Dokumente net nurodytos sąlygos, kuriomis Rusija gali panaudoti branduolinį ginklą.

Kas tai - Maskvos fobija, kylanti iš nevisavertiškumo komplekso, ar grasinimas Vakarams? Kuo čia dėta Latvija ar kitos Baltijos šalys?

Triukšminga Rusijos reakcija į legionierių žygį per Rygą - tai noras dar kartą sukelti skandalą, kuris būtų išgirstas visoje Europoje - neva Baltijos šalyse paminamos kitataučių teisės ir laisvės.

Nusenusių buvusių vermachto bataliono kareivių eitynės Latvijos sostinės gatvėmis 1998 metais virto policijos ir kažkieno prieš demonstrantus pasiūstų pensininkų susidūrimu. Tada Maskva pradėjo Rygą taisyti po įvairius Europos teismus ir net grąšino ekonominėmis sankcijomis.

1999 metų kovo 16-oji jau buvo ramesnė, tačiau neigiamą Maskvos reakciją sukėlė kitkas: Ryga ilgai svarstė, kaip vertinti ESBO rekomendacijas dėl po ilgų diskusijų priimto įstatymo "Dėl valstybinės kalbos".

Paskui į Latviją buvo atvykę Čėčėnijos parlamentarai, ir pasklido gandai, kad latvių savanoriai padeda čėčėnų kovotojams priešintis

Rusijos kariuomenei Kaukaze.

Šiemet Maskvai nepatiko Australijoje gyvenančio su naciais kolaboravusio latvio Konrado Kalėjo bylos eiga ir griežtas Latvijos teismo nuosprendis buvusiam NKVD smogikui 77 metų Vasilijui Kononovui. Kremlių suerzino netgi Latvijos vadovų sprendimas apdovanoti Rusijos eksprezidentą Borisą Jelciną Trijų žvaigždžių ordinu už paramą atkuriant šalies nepriklausomybę.

Dėl šių gana ilgo Maskvos pratenzijų Rygai sąrašo abiejų šalių santykiai atsidūrė ties pavojinga riba, o dar didesnis jų pablogėjimas gali sukelti nepageidaujamų padarinių visame regione. Kas būtų kaltas dėl šio spėjamo varianto, sunku pasverti, nes ir Latvija yra pareiškusį daug kaltinimų Maskvai (pavyzdžiui, vienas naujausių - dėl vandalizmo aktų prie Latvijos ambasados Maskvoje).

Tuo tarpu į propagandinį karą prieš savo kaimynus įsitraukė ir Rusijos prezidentas V.Putinas. Jis nusiuntė laišką JAV Atstovų rūmams, kviesdamas paveikti valstybes, kuriose, "nuolaidžiaujama buvusiems nacistams ir persekiojami antifašistai".

V.Putinas apeliuoja į JAV kaip į antihitlerinės koalicijos narę ir kviečia garbingai paminėti 55-ąsias pergalės prieš nacistinę Vokietiją metines.

Beje, Rusijos prezidentas V.Putinas savo nuostatas baltijiečių atžvilgiu apibrėžia ir tik ką išėjusioje memuarų knygoje. Čia išspausdinti prisiminimai apie tėvą, kurį, anot sūnaus, mūšyje prie Kingisepo išdavė estai.

Nedraugiška Maskvos reakcija į artimiausius savo kaimynus rodo, kad Rusijoje vėl stiprėja šovinininės nuotaikos.

Net įstatymais patvirtinta "visų rusų suvienijimo" idėja gali būti įgyvendinama darant žalą santykiams su kaimyninėms šalims.

Nors šioje antibaltiškoje Maskvos retorikoje Lietuva minima rečiausiai (Vilniui ji turi mažiausiai preikaisių, pavyzdžiui, dėl rusakalbių teisių), negalime būti ramūs, kad mūsų šalies vardas nepasirodys kokiame nors be didelių svarstymų Dūmoje priimtame dokumente.

Štai kodėl Vilniui pats laikas modeliuoti savo dalykinius santykius su grėsmingu kaimynu ir pradėti tai nuo seniai atidėliojamo prezidentų susitikimo.

"L.r."

LIETUVOJE

Apie Lietuvos vyskupų atsiprašymą už kai kurių katalikų dvasiškių bendradarbiavimą su KGB rašo Krokuvos katalikų savaitraštis "Tygodnik Powszechny" š.m. vasario 6 d laidoje: "Lietuvos vyskupų konferencija išleido pareiškimą, kuriame atsiprašo už dvasiškių bendradarbiavimą su KGB sovietmečiu. Verta pabrėžti, kad šiame sprendime nėra baimės dėl dvasiškių "demaskavimo" registracijos metu, kadangi buvusių bendradarbių pavardės nebus paskelbtos su sąlyga, jeigu jie bendradarbiavimo faktą ir aplinkybes atskleis registracijos komisijai.

Šalia to Vyskupų konferencija nusprendė, kad Gavėnios metu K.

Bendrija atsiprašys už lietuvių dalyvavimą holokauste Lietuvos teritorijoje. Šis dalyvavimas, seniai žinomas ir su širdgėla komentuojamas, šiuo būdu sulauks taip svarbaus simbolinio patenkinimo akto.

Komentaras nereikalingas, tačiau yra aiškus reikalas išreikšti Lietuvos K.Bendrijai pagarbą ir pasigėrėjimą, juo labiau, kad ji sovietmečiu veikė ne satelitinėje valstybėje, bet Sov. Sąjungos valdžioje ir tomis baisiomis sąlygomis ryžosi (pas mus tai mažai žinoma) atlikti aukščiausio didvyriškumo veiksmus".

Tuo pačiu KGB registracijos klausimu Maskvos dienraštis "Kommersant" š.m. vasario 2 d. laidoje rašo: "Vakar (vasario 1 d.) Lietuvoje prasidėjo Sov. Sąjungos slaptose spectarnybose dirbusių asmenų registracija.

I tėvynę - pasipelnyti

Būstus parduoda ir išvyksta

Prieš kelerius metus politikų išreklamuota ir brangiai kainavusi tremtinių grįžimo į Tėvynę programa tremtinių vardu prisidengusiems žmonėms tapo greito praturtėjimo šaltiniu.

Butus iš Lietuvos valdžios gavę tremtiniai ar jų šeimos nariai per kelis mėnesius sugebėjo juos privatizuoti ir tuoj pat parduoti bei išvykti gyventi atgal į Rusiją.

Šilutės tremtinių eilėje liko tik keturios šeimos. Per penkerius metus Šilutėje tremtiniams buvo pastatyta ir nupirkta 20 butų už 447 tūkst. litų.

Šilutės savivaldybės ekonomikė ir ūkio skyriaus inžinierė Eugenija Šimkienė teigė, kad kai kurie nemokamai gauti butai tų pačių tremtinių buvo tuoj pat parduoti arba išnuomoti.

Motyvuodama, kad Lietuvoje negauna darbo, į Magadaną (Rusija) grįžo ir tremtinė R.Kustova. 1995 metais jai suteiktą butą moteris išnuomojo.

Gydytoja iš Irkutsko Irina Petryla, užpėnai gavusi butą Šilutėje, išvažiavo parsivežti sūnaus ir daugiau nepasirodė. Butas buvo paliktas giminaičių priežiūrai, šie jį išnuomojo.

Iš Ukrainos taip pat negrįžta Šilutėje butą 1996 metais gavusi P.Fedotova. Ji aiškina, kad grįžti negali dėl pensijos įforminimo ir turto pardavimo Ukrainoje kėblumų. Butu naudojasi jos giminaičiai.

1994 metais butą Šilutėje gavusi Denisovų šeima grįžti iš Ukrainos dėlė ir butą trejus metus nuomojo.

Kai savivaldybės darbuotojai suabejojo šios šeimos ketinimais grįžti į tėvynę, šeima buto atsiskė. Jis buvo paskirtas kitam eilėje

laukusiam tremtiniui.

Nepakeliama įsipareigojimai

Nors A.Skurichina akivaizdžiai pasipelnė iš Lietuvos pagalbos tremtiniams, jos sūnus ir dukra iš eilės gauti butus lengvatinė tvarka nebuvo išbraukti iki šių metų.

Pastaruosius 2 metus jiems buvo siuntinėjami paklausimai, ar nepasikeitė jų ketinimai sugrįžti, bet jie nieko neatsakė.

Tik šiais metais A.Skurichinos vaikai iš eilės buvo išbraukti.

Pasak E.Šimkienės, neturtinga Lietuvos valstybė prisiėmė pernelyg didelius įsipareigojimus aprūpinti butais ne tik grįžtančius tremtinius, bet ir dvi jų šeimų kartas.

Butais aprūpintiems tremtinių vaikams dažniausiai nepavyksta adaptuotis Lietuvoje ir jie grįžta atgal į Rusiją.

Šalies įstatymai nenumato jokių svertų, kurie tremtiniams ir jų vaikams trukdytų lengvatinė tvarka privatizuotus butus parduoti ar juos išnuomoti vėl gyventi Rusijoje.

Bandoma ir apgadinėti

Iš Rusijos grįžtančių tremtinių prašymus svarsto specialioji komisija, kuriai tenka išsiaiškinti, ar norintys butą Vilniuje gauti tremtiniai nėra jų gavę kituose šalies miestuose.

V.Puškorius pripažino, jog pasitaiko atvejų, kai kitame mieste bandoma gauti dar vieną butą.

Jis taip pat teigė, kad tremtiniai prašo skirti atskirus butus tos pačios šeimos nariams. Bet jis sakė negalys smerkti butus parduodančių ir atgal į Rusiją grįžtančių tremtinių: "Jie prarado anksčiau turėtą nuosavybę ir taip iš dalies atkuriamas teisingumas".

"L.r."

Jau 25 našlaičiai iš Čečėnijos

I Avikilų kaime (Marijampolės r.) esančius "Vaiko tėviškės namus" atvyko dešimties vaikų iš Čečėnijos grupė.

Po ilgos kelionės per Maskvą ir Baltarusiją į Lietuvą vaikus atvežė vienintelių Čečėnijos sostinėje Džochargaloje veikusių šeimyninių vaikų namų įkūrėjai sutuoktiniai Malikas ir Chadižat Gatajevai.

Lietuvoje nuo praėjusių metų pabaigos jau gyveno 15 vaikų iš karo nuniokotų Čečėnijos. Daugelį tų vaikų Gatajevai surinko gatvėse, namų griuvėsiuose, turgavietėse.

Šįkart į Lietuvą atvežtų vaikų amžius - nuo 2 iki 17 metų.

Naujai į Avikilus atvykę čečėnų vaikai turi visas čia gyenti 3 mėnesius - iki birželio, o pernai gruodžio pabaigoje atvykusiųjų vizų galiojimo laikas jau baigiasi.

M.Gatajevas teigė, jog prašys Vyriausybės ar Užsienio reikalų ministerijos pagalbos, kad vizos vaikams būtų pratęstos.

"Mes neturime kur grįžti - šeimyninių namų vietoje dabar Džochargaloje radome tik griuvėsius. Lietuviai mums ne kartą

Mokiniai atakavo žalgiriečius klausimais

Kauno „Žalgirio“ krepšininkams teko atlaikyti moksleivių klausimų laviną.
L.Brundzos nuotr.

Dovilė KAMARAUSKIENĖ

ir kitą sezoną.

„Žalgirio“ krepšininkai nutarė atsidėkoti juos palaikiusiems kauniečiams.

Žalgiriečiai apsilankė Kauno 25-oje vidurinėje mokykloje, kurioje kelėtą metų mokėsi Arvydas Sabonis, dabartinis NBA klubo "Portland Trail Blazers" žaidėjas ir vienas iš "Žalgirio" savininkų.

Krepšininkai aplankė mokyklos muziejų, susitiko su moksleiviais, atsakinėjo į jų pateiktus įvairiausių klausimus.

Mokiniam rūpėjo viskas - kur ir kada žalgiriečiai pradėjo žaisti krepšinį, kaip tapti geru krepšininku, kokia "Žalgirio" ateitis.

Vaikai išpešė iš Eurelijaus Žukausko pažadą, kad jis liks Kaune

ir kitą sezoną.

Šios mokyklos mokiniai po "Žalgirio" pergalės Eurolygoje komandos garbei kieme pasodino ažuoliuką.

I mokyklą žalgiriečiai atėjo ne tušiomis - padovanojo televizorių, leidinių apie "Žalgirį".

A.Sabonio "Žalgirio" krepšinio centro marketingo direktorius Gediminas Navikauskas sakė, kad 25-oji vidurinė mokykla pasirinkta neatsitiktinai. Joje mokėsi ne tik A.Sabonis, bet ir daugiau žinomų sportininkų.

Tai - Vilniaus "Lietuvos ryto" ekipos treneris Šarūnas Sakalauskas. JAV studijuojantis krepšininkas Andrius Jurkūnas, praityje garsi plaukikė Birutė Užkuraitytė-Statkevičienė.

"L.r."

Kovo 11-osios

išvakarėse Šilutės miesto centre ant namo kamino, XIX amžiaus architektūros paminklo, aliejiniais dažais buvo išpiešta ryškiai ruda svastika.

Namas stovi Šilutės gatvėje, kuri 1939-1944 metais vadinosi A.Hitlerio gatve. Dabar gatvė turi Lietuvos pavadinimą.

Šilutė ir visas Mažosios

Lietuvos kraštas Vokietijos Rytprūsiams priklausė iki 1923 metų.

1991 metais vokiečių kilmės šilutiškiai sukūrė kelių šimtų žmonių tautinę bendriją "Heide", bet nacionalizmo, juo labiau fašizmo idėjų ji neskelbia.

Namas yra išnuomotas notarinei kontorai ir dar kelioms įstaigoms, bet niekas ropštis ant stogo nenori.

Vėliavos buvo ir vagiamos, ir net deginamos

Šeštadienį, Kovo 11-ąją, 9 val. 45 min. Skuode, Vilniaus g., nuo 40-ojo namo du jaunuoliai nulaužė Lietuvos valstybės vėliavos kotą ir vėliavą numetė ant žemės.

Abiejų įtariamųjų pavardės policijai žinomos. Vienas jų po apklausos paleistas, o kitas uždarytas išblaivinti.

Apie 8 val. Šiauliuose, Kviečių g., nuo 18-ojo namo nuimta valstybės vėliava, sulaužytas kotas ir bandyta vėliavą deginti.

Kaune, Ariogalos g., nuo 2-ojo namo pavogta valstybės vėliava.

Vilniuje, Kauno g., nuo 25-ojo namo ir nuo Naujosios Vilnios geležinkelio stoties pastato pavogtos valstybės vėliavos.

16 val. 50 min. Vilniuje, Kalvarijų g., nuo 194-ojo namo nuimta valstybės vėliava, sulaužytas kotas.

Mažeikiuose, Vieksnių g., nuo 14-ojo namo pavogta valstybės vėliava.

Klaipėdoje, Reikjaviko g., nuo 7-ojo namo pavogta valstybės vėliava.

Eltos ir "Lietuvos ryto" inf.

LIETUVA - EUROPINĖ TVIRTOVĖ

Kovo 11-ąją - Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 10 metines šeštadienio numeryje paminėjo Vatikano dienraštis OSS.R. Pagrindinė straipsnio autoriaus mintis yra ta, kad po 10 nepriklausomybės metų Lietuvą tikrai yra nusipelnusi narystės tiek Europos Sąjungoje, tiek Šiaurės Atlanto Santarvėje. Kelias į nepriklausomybę įtvirtinimą nebuvo lengvas. Straipsnyje akcentuojamas Lietuvos vaidmuo ankstesnėje Europos istorijoje ir per paskutinįjį dešimtmetį. XIV amžiuje

yra padėję, ir aš tikiuosi, kad šią problemą išspręsimė", - sakė M.Gatajevas.

"L.r."

apgnysi Europą nuo Aukso Ordos puolimų, dvidešimtojo amžiaus pabaigoje Lietuva davė lemiamą smūgį Sovietų Sąjungos žlugimui. Kraštas tapo savotiška europine tvirtove ir tada, kai atlaikė Maskvos ekonominės blokados spaudimą ir per dramatiškus 1991 metų sausio įvykius apgynė nepriklausomybę. Po dešimtmečio padėtis yra sunkoka, - rašo Vatikano dienraščio apžvalgininkas. Kai kas net guodžiasi, jog gyventi buvo lengviau sovietiniais laikais. Antra vertus, panašias mintis atgraso kaimyninės Baltarusijos dabartinė sunki būklė. Todėl vyrauja įsitikinimas, jog

(Nukelta į 5-tą psl.)

Čečėnų Kančios. Europos Tarybos žmogaus teisių komisaras Alvaro Gil-Robles paragino skubiai teikti humanitarinę pagalbą Čečėnijos gyventojams. Kalbėdamas Europos Taryboje, jis sakė, jog Čečėnijoje turėtų būti įkurtas žmogaus teisių biuras. Gil-Robles, lankęsis Čečėnijoje sakė, jog jį apstulbino Čečėnijos gyventojų kančios.

*****

Serbijos policija įvedė Juodkalnijos sienų blokadą, pasienyje tarp dviejų Jugoslavijos respublikų susidarė ilgos sunkvežimių eilės. Policija uždarė sienas visoms prekėms iš Serbijos ir leidžia iš Juodkalnijos išgabenti tik anglis, plieną bei aliuminį.

Juodkalnijos vyriausybė, kuri nusiteikusi provokacietiškai, pareiškė, kad blokada siekiama destabilizuoti padėtį respublikoje.

Serbijos policija beveik prieš dvejus metus pasienyje įrengė kontrolės postus, tačiau visiškos prekybos blokados požymiai jaučiami tik paskutinėmis dienomis.

*****

Kinijoje buvusiam provincijos vicegubernatoriui, paėmusiam daugiau negu 650 tūkst. JAV dolerių kyšių, įvykdyta mirties bausmė.

Buvęs Dziangsi provincijos vicegubernatorius Hu Changqingas - yra pirmas aukščiausio rango mirties bausmė nuteistas pareigūnas per 50 komunistų valdymo metų.

Mirties bausmė įvykdyta pračius trims dienoms po to, kai premjeras Zhu Rongji kasmetinėje parlamento sesijoje pažadėjo nuolat kovoti su kyšininkavimu. Prasižėjusią sesiją temdo aukštų pareigūnų kyšininkavimo skandalai.

"Visi korumpuoti pareigūnai turi būti griežtai baudžiami", - sakė Zhu Rongji.

Komunistų partijos laikraštis "The People's Daily" žadėjo išspausdinti komentarą, kuriame mirties bausmės įvykdymas vadinamas įrodymu, kad Kinijoje niekas nėra aukščiau įstatymo.

*****

"Rusija yra pasirengusi plėtoti bendradarbiavimą su NATO, bet tam turi būti sudarytos palankios sąlygos, - pareiškė Rusijos gynybos ministras I.Sergejevas. -Kol bendroje nuolatinėje Rusijos ir NATO komisijoje nesame pasiekę savitarpisškai priimtinos interesų sampratos, negali būti nė kalbos apie mūsų tarpusavio santykių pažangą".

Atsakydamas į klausimą apie galimą Rusijos prisijungimą prie NATO, ministras pareiškė: "Teorinė galimybė buvo nuo 1950 metų. Mes nemanome, kad NATO - tai priešas".

*****

Maždaug 50 Rusijos nacionalbolševikų partijos aktyvistų drauge su savo lyderiu E.Limonovu surengė piketą prie Lenkijos ambasados Maskvoje. Dingstis

LIETUVA - EUROPINĖ

TVIRTOVĖ

(Atkelta iš 4-to psl.)

Lietuvos likimas yra glaudžiai susijęs su Europa ir kad Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimą bus galima visapusiškai užtikrinti tiksliai įstojus į Europos Sąjungą ir į NATO.

LRTV

Įvairios Žinios

piketui buvo ta, kad neseniai Poznanėje grupė ekstremistų įsiveržė į Rusijos konsulatą ir išniekino Rusijos vėliavą.

E.Limonovas pareiškė, kad Rusijai reikėtų nutraukti diplomatinis santykius su Lenkija. "Lenkija - gėda slavams. Mes raginsime Rusijos valdžią imtis ryžtingų veiksmų prieš Lenkiją," sakė E.Limonovas.

*****

Laukdami naujų liūčių ir galimų naujų potvynių Mozambike, įvairių šalių pagalbos darbuotojai skubėjo pristatyti nuo potvynių nukentėjusiems žmonėms kuo daugiau maisto ir medikamentų. Tačiau gelbėtojams nepavyko išvengti kritikos dėl per lėtos reakcijos.

Sinoptikai teigė, kad labiausiai nuo potvynio nukentėjusias vietas užklups nauji lietūs, tačiau jie nebus tokie smarkūs, kaip iš pradžių prognozuota.

JT Saugumo Taryba susirūpino ir dėl potvynio poveikio žemės minų naikinimo programai Mozambike.

Spėjama, kad po dešimtmetį trukusio pilietinio karo šalyje yra apie 2 mln. žemės minų. Po potvynio jų naikinimo operacija labai komplikuojausi.

*****

Dėl taikos besiderantys Izraelis ir palestiniečiai aiškiai parodė tvirtą pasiryžimą tęsti krizės apimtas derybas, patvirtindami 6,1 proc. vakarinės Jordano upės pakrantės teritorijos grąžinimo arabams žemėlapius.

Šis kompromisinis susitarimas atvėrė kelią deryboms atnaujinti Vašingtone. Siekdamas dar labiau

BRANGI SENA KĖDĖ

XVIII amžiaus kėdė iš Marijos Antuanetės buduaro Versalio rūmuose parduota už 2,5 milijono frankų (daugiau nei 1,46 mln. litų).

"Tai rekordinė suma, kada nors sumokėta už baldžiaus Georges Jacobo pagamintą kėdę", - teigė Paryžiaus aukciono "Drouot" darbuotojai.

1765 metais pagaminta kėdė parduota anonimui.

Už ją sumokėta kaina buvo penkis kartus diesnė, nei tikėjosi aukcionas.

Austrijoje gimusi Prancūzijos karaliaus Liudviko XVI žmona Marija Antuanetė Versalio rūmuose gyveno prieš pat revoliuciją, kurios metu jos vyras buvo nuverstas nuo sosto. 1793 metais karalius ir karalienė buvo giljotine nužudyti.

Klaipėda pošias nauju rūbu

Miestas, nusidriekęs Kuršių marių ir Baltijos pakrantėmis - tai Klaipėda. Dar ir šiandien apie čia vykusias kovas liudija išlikę pylimai, bastionų liekanos, gynybos griovių žymenys. Čia įvairuoja architektūros stiliai - nuo neogotikos ir neoklasicizmo iki jugendo. Čia susipynusios tarmės, šnektos ir papročiai.

Iki XIII a. vidurio dabartinio uostamiesčio vietoje buvo įsikūrusi nedidelė baltų gyvenvietė. Kairiajame Danės krante pastačius Memelburgo pilį, pradėjo kurtis gyvenvietė, davusi miesto užuomazgas. Laisvos prekybos privilegijas Klaipėda gavo tik 1797

Pasirengimas Sidnėjui vyksta pagal planą

Geriausiu Lietuvos sportininkų, esančių olimpinės rinktinės pirmajame sąraše, pasirengimas šių metų Sidnėjaus olimpiadai vyksta pagal numatytus planus.

Atletams sudaromos galimybės išvykti į visas reikalingas treniruoties stovyklas ir varžybas užsienyje.

Olimpinės misijos Sidnėje vadovas Algirdas Raslanas sakė, kad baidarininkai treniruojai Izraelyje, irklotojai - Portugalijoje, buriuotojai - Prancūzijoje.

Vieni lengvaatlečiai stovyklavo Pietų Afrikos Respublikoje, kiti išvyksta į JAV arba Ispaniją.

Salies penkiakovininkai, kuriems dar neiškovojo olimpinį

pagerinti būsimų susitikimų atmosferą, Izraelis nutarė išlaisvinti kelis palestiniečių kalinius.

Iš kalėjimo turėtų būti paleista 50 Izraelio kalinių. Tai bus Izraelio geros valios ženklas prasidėjusios musulmonų religinės aukojimo šventės proga.

*****

JAV prezidento Bill Clintono administracija pademonstravo, kad keičia savo kursą Kosovo provincijos atžvilgiu, ir įspėjo Kosovo albanų lyderius nerengti išpuolių prieš serbų policiją, dislokuotą prie provincijos sienų.

"Jei provokacijos nebus nutrauktos, Kosovo albanai praras mūsų paramą", - sakė JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright.

Kita vertus, JAV paneigė pranešimus, kad Kosove dislokuotos NATO vadovaujamos pajėgos rengiasi pradėti atvirą konfrontaciją su provincijos albanais.

kelialapių, dalyvavo stovyklose ir varžybose JAV bei Meksikoje.

Plaukikai šiuo metu dirba Alytuje ir Vilniuje. Tačiau A.Raslanui nerimą kelia federacijos taktika išskirstyti sportininkus į kelias grupes, todėl visi olimpiniai kandidatai negali treniruotis kartu.

Kiti atletai negaunantys šimtaprocentinio finansavimo arba dar neužsitikrinę teisės varžytis olimpiadoje, taip pat rengiasi žaidynėms, surasdami kitus lėšų šaltinius.

A.Raslanas pateikė Lietuvos olimpinio sporto centro (LOSC) patvirtintus pasirengimo planus, kuriuose išdėstyti treniruotėlių ir varžybų grafikai.

Iki kovo 15 dienos LOSC sportininkų pasirengimui gavo iš Kūno kultūros ir sporto departamento 375 tūkst. litų valstybės biudžeto lėšų, kurios paskirstytos 16 sportininkų arba jų grupių.

A.Raslanas pažymėjo, kad realus poreikis sudarė 1.1 mln. litų, todėl gali susidaryti krizinė padėtis, jei nebus gauti pinigai pagal numatytus poreikio grafikus, pateiktus finansų ministerijai.

A.Raslanas atkreipė dėmesį, kad jau beveik metai nemokama už paslaugas kai kurioms sporto bazėms, kurios grasina neįsileisti sportininkų.

"Eltos" inf.

Čečėnai norėtų rasti prieglobstį

Į Lietuvą atvykusi keturių asmenų čečėnų šeima paprašė jiems suteikti politinį prieglobstį.

Rusijos pilietybę turintys čečėnų tautybės 40 metų A. bei 30 metų jo žmona L. su 7 ir 8 metų vaikais į Vilnių atvyko traukiniu Maskva-Kaliningradas. Savo prašymą Lietuvos pasieniečiams jie pateikė geležinkelio stotyje.

Pagal tarptautinius susitarimus, pavardės ir prašymo motyvai neskelbiami.

Į Lietuvą atvykę čečėnai buvo apklausti ir užpildė reikiamus dokumentus.

Užsieniečių prašymą pasieniečiai perdavė Migracijos departamentui. Jo pareigūnai nutarė čečėnams suteikti laikiną teritorinį prieglobstį.

Ar atvykusiems bus suteiktas (Nukelta į 6-tą psl.)

Šv. Mišių metu gieda LPKTS Klaipėdos skyriaus mišrus choras "Atminties gaida"

Adelaidė

Daug parengimų vyko lietuvių gyvenime ir Lietuvių Namuose ir Parapijoje. Dar ne visus paminėjau.

Jau virtęs tradiciniu Užgavėnių Balius Parapijos Tarybos buvo suruoštas kovo mėn. 4 d. Parapijos salėje. Buvo daug žmonių - virš 100. L.K.M.D.-jos v-bos gražiai padengti šalto maisto stalai, gera muzika, smagiai pasišoka. Buvo ir skanūs bulviniai blynai iškepti G.Kazlauskienės ir K.Barzdaitės ir loterija. Smagiai užgavėta.

Kovo 11 d. Liet. Radijo Valandoje gražiai paminėta mūsų išsvajota, taip laukta Atgautos Lietuvos Nepriklausomybės Diena.

Sporto klubo "Vytis" 50 m. Sukaktis

11 ir 12 d. kovo Sporto klubas "Vytis" šventė savo didžiąją Sukaktį. Kiek girdėjau, visi gėrcijosi tos šventės puikiu atidarymu, kurį paruošė "Vytis" kartu su Bendruomene Liet. Namuose 2:00 val. p.p. Buvo atidaryta Sportininkų grupės ir jų 50-ties metų veiklos paroda. 7 val. buvo quiz'as.

Prieš 11 val. buvo atkelta iš 5-tos kovo dienos "Šventoji Valanda" ir sportininkų užprašytos šv. Mišios šv. Kazimiero Liet. bažnyčioje. Prie Altoriaus sportininkų vėliavą atnešė uniforuoti jaunučiai sportininkai - taip gražu, labai pasiilgstame mažučiu mūsų šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias aukojo kun. klebonas, patarnavo A.Kubilius ir R.Jablonskis, Skaitymus atliko E.Bulienė, Auką atnešė jaunučiai sportininkai. Po šv. Mišių buvo "Vyties" klubo paruošti pietūs, tinklinio ir krepšinio žaidynės Liet. Namuose ir sporto aikštėje.

A.Liet.Kat. Moterų D-jos 40-ties metų veiklos Sukaktis

Draugija buvo įkurta 1960 m. kovo 13 d. imigrantams skirtoje šv. Juozapo bažnyčioje. Dabar 40-ties metų Sukaktį šventėme 2000 m. kovo 13 d. šventomis Mišiomis mūsų šv. Kazimiero Lietuvių bažnyčioje.

Dvasios vadas kun. Juozas Petraitis aukojo šv. Mišias už gyvus ir mirusius Draugijos kūrėjus, Dvasios vadus, vėliavos krikšto tėvą, visas gyvas ir mirusias Draugijos nares.

Prie Altoriaus ištiesta Draugijos vėliava - Aušros Vartų Marija dangaus spalvos mėlyname fone, gražiai išdėstyta raudonų padėkos gladijolių puokštė prie Marijos statulos ir prie Tabernakulio. Papuošta D-jos vald. narės S.Čiplienės.

Skaitymus atliko pirm.

Čečėnai norėtų rasti prieglobstį

(Atkelta iš 5-to psl.)

politinis prieglobstis, turėtų būti nuspręsta vėliau. Tai gali paaiškėti po kelių mėnesių ar dar vėliau.

Vyras ir žmona čečėnai turėjo Rusijos piliečių vidaus pasus bei vaikų gimimo liudijimus.

Pasiprašę prieglobščio atvykėliai iš pradžių buvo nuvežti į Medininkų pasienio policijos užkardą.

Po pietų jie buvo pervežti į Užsieniečių registravimo centrą Pabradėje.

Čia atvykėlių šeima gali būti laikoma iki tol, kol bus gautas teigiamas arba neigiamas atsakymas iš Migracijos departamento. "L.r."

S.Vasiliauskiene. Tikinčiųjų maldoje paminėjo visas mirusias D-jos nares, kurių jau yra 28-nios, kiekvieną prisiminėme maldoje.

Pamoksle kun. Dvasios vadas pasveikino Draugiją, kad gražiai išsilaikė, palinkėjo sėkmės. Pasidžiaugė, kad šios dienos Evangelija lyg ir skirta Draugijos šventei - Kristaus Kalno pamokslas, nes visas LKMD-jos veikimas ir yra tarnavimas Dievui per artimą. Kartais yra labai sunku tarnauti artimui, bet turime siekti šventumo ir tarnauti Viešpačiui artimo asmenyje. Taigi tarnaujama Dievui per artimą. Kol gyvename ir turime tai daryti. Palinkėjo Viešpaties palaimos.

Auką atnešė Draugijos narės U.Jucienė ir A.Urnevičienė.

Maldos nuotaika; prisiminimas Išikūrimo dienos, Viešpačiui padėka. Po šv. Mišių ta pačia intencija kun. klebonas pravedė, sukalbėjome Garbingąją Rožinio dalį.

Po Rožinio maldos suėjome Parapijos salėn kavutės atsigerti, dar pabūti kartu.

Marija Motinėle, globojusi mūsų Draugiją 40-tį metų, neapleisk, būki su mumis, padėki mums ir šiais Jubiliejiniais metais.

J.E. Vyskupo R.Norvilos Rekolekcijos Adelaidėje

Vyskupas, aplankęs Pertho lietuvius, tenai pravedęs Rekolekcijas sugrįžo Adelaidėn 14 d. kovo. Apisistojio Liet. Kat. Centre, klebonijoje.

14, 15, 16 d. kovo lankėsi pas lietuvius, kurie aprodė Adelaidę, įdomesnes vietas, apylinkes, pakvietė Gerb. mūsų Ganytoją pietums.

17, 18, 19 dienos buvo skirtos Rekolekcijoms: 5 val. p.p. klausoma išpažinėčių, 5:30 val. konferencija, 6 val. šv. Mišios ir Vyskupo žodis, po Mišių vėl klausoma išpažinėčių. Sekmad. 19 d. buvo Rekolekcijų užbaigimas 11 val. šv. Mišiomis. Atnaujinto Kryžiaus šventinimas. Po to pietūs Parapijos salėje kartu su Vyskupu.

I-ma diena - J.E. Vyskupas prabilo į mus - broliai, seserys

Pradėjo klausymu, kas yra Gavėnia? Kiekvienas kitaip atsakytų. Davė daug atsakymų, čia paminiu tik viena. Tai palaimingas laikas, kad priimtume paraginimą ir savo gyvenimu bandytume padaryti pasikeitimų.

Viltis. Tai Dievo duotas noras gyventi amžinai. Ji neapsakoma, bet stiprina ir gaivina. Gavėnia atgaivina viltį.

Kančia. Kristus visą savo esybę atiduoda žmogui, Mylintis Tėvas atėjo ir buvo atstumtas. Kančios ant Kryžiaus. Žmogaus kančios gyvenime daug mažesnės. Kristaus kančioje ant Kryžiaus pajuntame, pamatome šviesą - tą viltį, kuri mūsų neapgauna, be kurios taip sunku. Viltis yra malonė, palaima - tai Dievo dovana, testiprina mus Dievas.

Pasitikėjimas Dievo žodžiu. Be pasitikėjimo yra silpna viltis. Dievo malonė veikia, tik reikia pasitikėti Dievo žodžiu. Troškimas amžinai gyventi mus pakelia - reikia jį puoselėti.

II-tra diena - Mūsų gyvenimo kelionės

Žmogus labai daug keliauja. Bet yra ir kitokios kelionės - mintimis. Tarpe jų ir dvasinės kelionės - artėti prie Dievo.

Visas gyvenimas ir yra kelionė. Ji surišta su žmogaus buitimi. Žmogaus keliai laiks nuo laiko turi būti permąstomi.

Senajame Testamente Adomo ir Jievos nupuolimas. Jie pasuko į šalį, bet tai nebuvo to kelio pabaiga - pakreipė žmogaus kelią vistiek gera linkme.

Abraomo kelias. Jis tvirtai laikėsi ištikimybės su Dievu. Jis žengė link Dievo piligrimystės keliu - ir vėl grįžimas prie Dievo - ėjo reikiama kryptimi.

Makabiejų laikai, vėl nėra ištikimybės, ir ateina Dievo Sūnus - tai viltis eiti į Amžinojo Dievo namus.

Kiekvieno iš mūsų dvasinėse kelionėse yra daug klystkelių, reikia kreiptis į Dievo malonę, kad tą kelią galėtume pasukti ir vėl keliauti pirmyn. Svarbu prieš akis turėti viziją, mūsų kelionė turi tikslą. Neturime mesti kelio dėl takelio. Viskas eina Amžinojo Tėvo Namų link. Priimkime visa tai ir eikime su Kristumi, kuris yra Kelias ir Gyvenimas.

Su Abraomu žmonija keliauja link Amžinojo Tėvo Namų. Reikia klausyti Dievo įsakymų. Jo nuostatus gerbti. Dievo žodyje gauname įsakymų, pamokymų, kaip tikslą pasiekti. Iš Dievo turime pagalbos per Kristaus įkurtą Bažnyčią: Sakramentai, kunigai. Šv. Dvasios atsiuntimas - Šv. Dvasia nužengė, kaip Globėja, per žmones atnaujino žemės veidą. Tai Dievo Dvasios jėga. Dievo malonė gyva veikiant Šv. Dvasiai - viskas vyksta per Šv. Dvasią - Ji mus gaivina, stiprina, padeda. Ji veikia įvairiausiais būdais. Priimkime Kristaus malonę per Jo žodį, kankinystę, prašykime, kad atitųstų Šv. Dvasią. Stenkimės Jos kuo daugiau pasisemti.

III-čia diena - Paskutinis žodis užbaigiant Rekolekcijas

Paskutinis susimąstymas, kad jis būtų ypatingas Jubiliejiniais Metais.

Gavėnia, viltis, kančia, pasitikėjimas Dievo žodžiu, kelionė link Amžinojo Tėvo namų, Šv. Dvasia, Kuri lydi mus link Amžinųjų Tėvo Namų.

Kas svarbu toje kelionėje? Bendruomenė - šeima. Visas gyvenimas susipynęs su šeima - tame kelyje svarbu būti su šeima, o be šeimos - glaustis prie Parapijos - mažosios šeimos.

Prisimename Šventąją Šeimą. Per ją mes geriausiai pažįstame kelią. Šv. Šeima tai Kristus Kūdikis, Motina Marija ir Globėjas Juozapas. Jie aukojasi dėl Kūdikio. Šeima ypatinga, nes joje augo Dievo pažadėtas mūsų Atpirkėjas. Ryšys tarp Marijos, Juozapo ir Kristaus pavyzdys sutarimo, pasiaukojimo. Tą šeimą švenč. Trejybės atspindys, tai kiekvienos šeimos pagrindas.

Šiame gyvenime, kai yra ryšys tėvų su vaikais, anūkais, proanūkais išlieka brolystė, gyvenimo sunkumai tada lengvesni. Daug šeimų neatlaiko, nes joje stoka bendrystės su Dievu. Dievui padedant

sunkumai nugalimi. Šeima turi augti vienybės ryšy, reikia padėti augti Tikėjime, kad vaikai nenutuoly - toji pagalba turi būti atsargi, švelni. Aukodamiesi savo šeimai tėvai padaro daug gero. Apleidžiama srytis malda, sekmadienis - šv. Mišios, kartais neklausantiems negalime padėti, bet malda gali daug padėti. Reikia šeimose išlaikyti vienybės ryšį - kartu keliauti link Amžinybės.

Tai paraginimas, kad Jubiliejiniais Metais būtų gilesnis Tikėjimas. Palaimingas tebūna! Bendrame kelyje tada drąsiau susitikti Amžinojo Tėvo Namuose.

Kalbėdamas Vyskupas įterpia įvykių, momentų iš savo gyvenimo patirties, kurie sutvirtina viltį, paguodžia.

Paskutinę Rekolekcijų dieną, kovo 19-tą 11 val. šv. Mišios buvo koncelebracinės, aukojo kun. J.Petraitis ir J.E. Vysk. R.Norvila.

Mišioms patarnavo R.Jablonskis, skaitymus atliko A.Kubilius, Auką atnešė E.K.Varnai. Žmonių buvo daug.

Vyskupas pasakė paskutinį Rekolekcijų pamokslą, buvo su Vyskupo Mitra. Ar matysime dar kada, čia - savo lietuviškoje bažnytelėje lietuvių Vyskupą? Šv. Kazimiero Bažnyt. choras jautriai giedojo, vad. N.Masiūlytei-Stapleton. J.E. Vyskupas mums visiems suteikė palaiminimą.

Išėjome į šventorių, Vyskupas pašventino atnaujintą Misijų Kryžių.

Susirinkome Parapijos salėn pietums, kuriuos paruošė G.Kazlauskienė.

V.Baltučiui pravedant šventėme kun. klebono Juozo Petraičio Vardines ir buvo Rekolekcijų užbaigimas. Sveikino ir dėkojo Krašto vald. pirm. J.Vaboliene, Apy. vald. pirm. L.Vaičiulevičiūtė, L.K.M.D.-jos vald. pirm. S.Vasiliauskiene, At-ką pirm. E.Varnienė, Pensininkų pirm. E.Dukas.

J.E. Vyskupas savo žodyje pasveikino kun. Juozą Petraičį, linkėjo daug metų šv. Juozapo globoje. Džiaugėsi, kad buvo mūsų tarpe - buvo mielas bendravimas. Dėkojo visiems ir tiems, kurie pakvietė pietums, už viską ir aukas kelionei ir tiems, kurie aukojo kokiam tikslui. Norėtų, kad liktų abipusis bendravimas ir toliau. Paminėjo, kad Lietuvoje bus daug jubiliejinų parengimų, jei kas vyktų Lietuvon, tepasiteriauja.

Malonu, kad mes mylime, domimės ir rūpinamės Lietuva. Linkėjo, kad Bendruomenė būtų stipri, ilgai išsilaikytų, kad Viešpats laimintų.

Klebonas dėkojo J.E. Vyskupui Rimantui Norvilai, kad atvyko, už Rekolekcijas ir visiems Jį sveikinusiems. Pranešė, kad ketvirtad. 23 d. kovo J.E. Vyskupas išvyksta. Sugrįš dar po visų Rekolekcijų, bet tik vienai dienai. Balandžio 18-tą sugrįžta, o 19-tą išskrenda į Lietuvą.

Parap. Tarybos vicepirm. V.Baltutis pakvietė visus pirmad. 20 d. kovo į Baltiją - Parapijos vasarvietę.

Iš Parapijos J.E. Vyskupas, lydintas Krašto vald. pirmininkės ir A. Apylinkės vald. pirmininkės, lankėsi Lietuvių Namuose.

18 d. kovo per A. Lietuvių Radijo Valandą buvo perduotas įdomus pasikalbėjimas su J.E.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Ataskaitinis Melburno Soc. Globos Moterų D-jos Susirinkimas

Nei atsikvėpti nestojus ir vėl vieni metai nulingavo. Ir vėl susirinko Soc. Globos Mot. D-jos moterys šiais 2000-aisiais metais. Šitame metiniame susirinkime, kuris įvyko š.m. kovo 26 d. 1 val. Lietuvių Namų Moterų Seklyčioje, dalyvavo 16-ka narių, nes viena kita jau serga slogomis.

Susirinkimą nustatytu laiku atidarė Draugijos pirm. Jonė Žalkauskienė. Ji draugiškai pasveikino susirinkusias ir susirinkimui pirmininkauti pakvietė draugijos narę, iš jaunesnės kartos, Rasą Lipšienę, sekretoriauti narę Alena Karazijienę.

Praejusių metų susirinkimo protokolą perskaitė susirinkimo pirm. Rasa Lipšienė ir po to pakvietė Draugijos pirm. Jonę Žalkauskienę duoti Draugijos metinį veiklos pranešimą. Išgirdome, kad valdyba metų bėgyje turėjo 9-nis posėdžius. Stropiai Draugijos moterys sekmdieniais aštuonis kartus virė pietus Lietuvių Namuose. Supakavo daug siuntinių našlaičiams į Lietuvą. Vis lankė ligonius ir juos koku nors menkniekiu nudžiuginavo. O tų vienišų ligonių dabar gana daug, tuo tarpu lankytojų, dėl paslinkusio amžiaus vis mažėja. Ypatingai vieniši tautiečiai labai laukia, kad juos kas nors vis aplankytų ar bent telefonu paskambintų, pasikalbėtų.

p.Nijolė Kairaitienė buvo ligonių lankytojų koordinatore ir ji gana stropiai sau pasiimtą pareigą, atliko. Dabar jai pasitraukus, ligonių lankymo koordinatore yra narė Bronė Staugaitienė, kuri irgi stropiai ir rimtai į ligonių ir vienišų asmenų lankymą žiūri ir ji norėtų, kad pas ją užsiregistruotų kuo daugiau lankytojų. Būtų gražu, kad ir iš

jaunesnės kartos kas nors pasisiūlytų.

Draugijos izdo atskaitomybę paruošė išdininkė p.Morkūnienc, kuri šiuo metu išvykusi atostogų poilsiui, bet paruoštą izdo atskaitomybę įteikė pirm. J.Žalkauskienei prieš išvykstant.

Revizijos komisijos pirm. p.Meiliūnienė padarė Revizijos Komisijos pranešimą. Balansas atitiko išdininkės apyskaitai.

p.Morkūniene stropiai išdirbo valdyboje 30 metų. Pirmininkė jai nuoširdžiai padėkojo ir susirinkusioms pritariant, jai palinkėjo malonių poilsio metų.

p.Morkūnienei iš pareigų pasitraukus, išdininkės pareigoms buvo pakviesta Roma Eškirtaitė-Evans, kuri susirinkimo gausiais plovimais buvo sutikta.

Klausimų dėl pranešimų nebuvo. Visi pranešimų plovimo susirinkusių buvo priimti.

Taip pat plovimais dviejų metų kadencijai, buvo priimta, tame pačiame sastate, nauja Melburno Soc. Globos Mot. D-jos valdyba su pirm. Jone Žalkauskiene.

Užbaigus rimtesnius valdybos reikalus, atėjo iš nairų pasiūlymas suruošti vėl kokią loteriją, Vilnijos mokykloms sušelpiti. Yra vienas vertingas fantas jau ankščiau p.Gasiūnienės padovanotas, tai Simonio paveikslas, kuris saugiai prižiūrimas pirm. Jonės Žalkauskiene. Dar pora menkesnių fantų prisieitu suorganizuoti ir loterija gali būti įgyvendinta.

Prie kavos puodelio dar valandelę laisvai pabendrauta ir pasidalinta asmeninim nuotaikom.

Iki sekančio karto.

Alisa Baltrukonienė

A. † A. Alb. Čelnai mirus vietoje gėlių aukojo:

Po 50 dol. J.Balčiūnas, St. Eimutis, Z.Prašmutaitė; 30 dol. Z.Augaitis; po 20 dol. V.G. Ališauskai, D.Baltuticė, P.Baltutis, M.B. Juškai, N.Kairaitienė, A.G. Karazijis, M.Kalnienas, P.V. Morkūnai, A.Liubinas, D.Lynikienė, M.Prašmutienė, B.Prašmutaitė, V.Pumputis, L.H. Ray, V. Savickas, A.J. Šimkai, J.Vingrienė, A.Volkienė, J.J. Žalkauskai ir neiškaitoma; 15 dol. B.Staugaitienė. Po 10 dol.

Kovo mėn. 2000

„Tėviškės Aidams“ aukojo: \$15 A. Kairaitis, po \$10 V.Aukotiejus, J.Manikauskas, po \$5 P. Dargis, O.Duobienė, K.Lenk, J.Palvikienė, Z.Pranckūnienė, A. Raudys, V.Sakalauskas, H.Statkuvienė, H.Vytas.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams.

„T.A.“ administracija

ADELAIDĖ

(Atkelta iš 6-to psl.)

Vyskupu, kuri paruošė V.Baltutis. Esame dėkingi J.E.Vyskupui Rimantui Norvilai už puikias Rekolekcijas, kurios paliko aiškų kelią žmogaus gyvenimo kelionei į Amžinojo Tėvo Namus.

S.P.

G.Baltutytė, A.Baltrukonienė, D.Bertašienė, P.Bimba, V.Bladževičienė, M.Geštautienė, p.Grigaitienė, M.Igaunienė, G.Jokubaitienė, S.Liesis, L.Milvydienė, A.Petrauskienė, Z.Pranckūnienė, A.Raudys, J.Savickas, E.Špokevičius, E.Šidlauskas, D.Simankevičienė, M.Sodaitis, A.E. Tomkevičiai, R.Umber, A.Urbonavičienė, M.J. Venckai, A.Vyšniauskienė, J.M. Vaitkai ir neiškaitoma. Po 5 dol. J.Bruožis, T.Jurgelaitienė, A.Sadauskienė, Vladas ?.

Viso 895 dol. - aukas surinko Melb. Dainos Sambūrio išdininkė R.Umber ir Marytė Igaunienė.

Kaip buvo pranešta - aukos padalintos :- 450 dol. Lietuvos našlaičiams per Socialinės globos pirmininkę p.Žalkausienę ir Melb. Dainos Sambūriui. D.Lykinienė Dainos Sambūrio pirmininkė

Pakeitimai Melbourne Lietuvių Pradžios Mokykloje

Nuo gegužės 20 d. Melbourne Lietuvių Pradžios Mokykla veiks Namuose ŠEŠTADIENIAIS, kad sutaptu su tautinių šokių repeticijomis.

Tikimės, kad šis dienų pakeitimas pritrauks daugiau mokinių (nuo 4 metų amžiaus) - klasių laikai dar nenustatyti - bus paskelbta vėliau.

Teirautis pas Ritą Mačiulaitienę telef. 9859-6291.

Mokyklos administracija

LIETUVOS MUZIKANTŲ

Petro Vyšniausko ir Antano Smolskaus

KLASIKINĖS ir TAUTINĖS MUZIKOS

KONCERTAS

MELBOURNE Lietuvių Namuose
Sekmdienį Balandžio 16d. 1.30val

Bilieto kaina \$12

Vaikams Veltui

ĮAMŽINTOS LIETUVIŲ PAVARDĖS

Imigracijos muziejuje, kuris randasi Melbourne, 400 Flinders gatvėje, tarp 1400 naujai iškaltų pavidžių granito sienoje, į akis krinta ir lietuviškos pavardės. Tai Stasys Čižauskas, mums gerai dar prisimenamas poetas humoristas dažnai pasirašydavęs slapyvardė „Akivara“. Pranas ir Genė Lazutkos, mums gerai žinomos lietuvių bendruomenėje veikėjos, skautininkės, choro „Sambūris“ valdybos pirmininkės Danutės Lynikienės tėveliai ir jos velionis vyras, buvęs Lietuvos Respublikos garbės konsulas Australijoje Kęstutis Lynikas.

Naujos sekcijos „Tribute Gardens“ atidarymas įvyko šių metų kovo 19 dieną karalienės Elizabetos II - rosios vizito metu.

Gavus oficialų pakvietimą Danutei ir jos dukrai Loretai teko

pasimatyti su karaliene ir pasikalbėti su Duke of Edinburgh. Jis paklausė iš kurio krašto atvažiavusi į Australiją, aišku, Danutė atsakė, kad iš Lietuvos. Teiravosi ar ten Lietuvoje gyvenimas gerėja, ar buvo nuvažiavusios į Lietuvą? Čia įsiterpė Loretą: „Taip, buvome aplankėme jau nepriklausomą ir dar prieš atstatant nepriklausomybę“. Su šypsena veide Duke pasiteiravo ar Loretą gimusi jau Australijoje.

Vaišėse su šampano taurėmis ir užkandžiais Danutei ir Loretai buvo gera proga užmegsti naujas pažintis su įvairių tautybių žmonėmis, kurių artimųjų pavardės yra iškaltos granite, tarp jau minėtų Danutės Lynikienės artimųjų pavardžių.

Mieli skaitytojai, turėdami laisvo laiko ir jus aplankykite šį muziejų.

„T.A.“ kor.

XI Lietuvių Tautinių Šokių Šventė

„Mano Protėvių Žemė“

Šventė įvyks TORONTE 2000 m. birželio 30, liepos 1 ir 2 dienomis.

Renginiai:
PENKTADIENĮ - birželio 30
Susipažinimo Vakarai
Regal Constellation Hotel, Toronto

ŠEŠTADIENĮ - liepos 1
Jaunimo šokiai
„The Dock“, Toronto Lakeshore

SEKMADIENĮ - liepos 2
Mišios / Pamaldos
Lietuvių parapijose

Tautinių Šokių Šventė
Hershey Centre, Mississaugoje
POKYLIS
Regal Constellation Hotel, Toronto

Rengia: Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenės. Programos rengėjai: Lietuvių Tautinių Šokių Institutas.

Informacija - 116 Humbervale Blvd. Toronto, Ont. Canada, M8Y 3P7. Tel: 905 891-3018. Fax: 905 891-2894. E-mail: jonaitis@pathcom.com

Aukotojų žiniai - Garbės Mecenatai - paaukoję 1000 dol., gauna po du bilietus į visus renginius. Šventės leidinyje bus atžymėti GARBĖS MECENATAIS. Mecenatai - paaukoję 500 dol., gauna po du bilietus į visus renginius. Šventės leidinyje bus atžymėti MECENATAIS. Rėmėjai - paaukoję 250 dol., gauna du bilietus į Šokių Šventę. Šventės leidinyje bus atžymėti RĖMĖJAIŠ. Aukotojai - paaukoję bet kokią sumą. Kiekvieno aukotojo pavardė bus paskelbta Šventės leidinyje.

TESTINUMAS LIETUVIŲ KULTŪRINĖS VEIKLOS AUSTRALIJOJE MŪSŲ VISŲ REIKALAS.

Remkime Australijos Lietuvių Fondą. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio „TAX DEDUCTIBLE“. Naudokite pavadinimą anglų kalboje:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.,
44-50 Errol Street, North Melbourne,
Vic. 3051.

Korespondencija: P.O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3151.

Turint klausimų skambinti A.Šimkui, telef. (03) 9578-4319.

Žydai padėkos ir lietuviams

Valdas BARTASEVIČIUS

Jeruzalėje - iškilmės

Jeruzalėje tris dienas truko iškilmės, kuriomis buvo paminėta Kryžiaus kelio restauravimo pabaiga.

Vienas svarbiausių Kryžiaus kelio restauravimo iškilmių svečių - lietuvių kilmės verslininkas Juozas Kazickas ir jo šeimos nariai.

Šio garsaus verslininko šeima buvo Kristaus kančių kelio restauravimo iniciatoriai ir didžiausi finansiniai rėmėjai.

Kryžiaus kelias buvo apleistas

Šiomis dienomis Vilniuje viešėjęs J.Kazickas "Lietuvos rytui" pasakojo kad, lankydamasis Jeruzalėje, jis buvęs nemaloniai nustebintas, kaip prastai sutvarkyta dabartinė Dolorosos gatvė einantis Kristaus Kryžiaus kelias - stotelės, vadinamasis stacijas, net būdavo nelengva surasti. Šventas vietas stelbe aptriušusios, netvarkingos krautuvėlės, visur mėtėsi gausybė šiukšlių.

Artėjant Kristaus 2000-osioms gimimo metinėms, J.Kazicko šeima sumanė sutvarkyti Kryžiaus kelią. Prieš trejetą metų šią idėją jie pasiūlė devyniose pasaulio šalyse savo skyrius turinčiam Jeruzalės fondui ir sutiko būti svarbiausiais projekto finansuotojais.

Kristaus kryžiaus kelias jau yra baigtas tvarkyti. Bene svarbiausias projekto darbas - įrengtas Kryžių kelio apšvietimas.

Norėjo tęsti susitaikymą

J.Kazickas sakė, kad Kryžiaus kelio restauravimo projektu jis, be kita ko, norėjęs ir savaip tęsti lietuvių ir žydų susitaikymo dialogą. Kryžiaus kelias - ne tik krikščionybės šventoji vieta, bet ir svarbus Izraelio kultūros paminklas.

"Atrodo, žydai tai įvertino. Jie iš viso moka padėkoti, jei jiems padarai ką gero", - sakė J.Kazickas.

Jeruzalės fondas, kurio didžiausias skyrius veikia Niujorke,

J.Kazickas neatskleidė, kiek jo šeimai kainavo labdara.
Elitos nuotr.

jau sugebėjo surinkti apie 500 milijonų JAV dolerių įvairiems projektams Izraelyje finansuoti.

J.Kazickui ir jo šeimos nariams bei Jeruzalės fondo atstovams organizuoti trijų dienų viešnagės Palestinoje programa.

Pietus svečiams surengė buvęs premjeras dabartinis Izraelio regioninio vystymosi ministras Shimonas Peresas, vakariene - turizmo ministras Amnonas Lipkinas Shachakas, numatytas susitikimas ir su Palestinos autonomijos valdžios pareigūnais, taip pat su Palestinos krikščioniškų bendruomenių vadovais, Jeruzalės patriarchu Micheliu Sabahu.

Paliko pėdsaką ir Nepale

Kryžių kalno restauravimas - ne pirmasis Kazickų šeimos fondo tarptautinis projektas. Kiek anksčiau Nepalo sostinėje Katmandu J.Kazickas ir jo žmona Aleksandra nusprendė pastatyti katalikiškąją koplyčią, taip pagerbdami šiame mieste netikėtai mirusį savo sūnų, kuris buvo išvykęs į turistinę kelionę Himalajų kalnuose.

Šį planą parėmė kiti aukotojai. Buvo pastatyta ne koplyčia, o katedra, kuri netgi per didelę negausiai Nepalo katalikų bendruomenei.

"L.r."

Per šventę - apie reikalus

Edmundas GANUSAUSKAS

Nenori likti apsitvėre

Minint Lietuvos valstybės atkūrimo dešimtmetį Kaliningrade viešėjo vyriausiasis Lietuvos derybininkas su Europos Sąjunga, užsienio reikalų viceministras Vygaudas Ušackas.

Per šį vizitą teko patirti, jog Kaliningrado vieta ateities Europoje šiandien ne mažiau kaip Lietuvai rūpi ir patiems kaliningradiečiams.

Srities Dūmos pirmininkas Valerijus Ustiugovas neslėpė, kad pamažu atsigaunant Rusijos ekonomikai Kaliningrado srities padėtis dar vis blogėja. Srities parlamento vadovas kalbėjo, kad tik integracijos į civilizuotą pasaulį procesas gali išgelbėti Kaliningradą nuo perspektyvos likti spygliuota viela aptverta igula.

Panašų požiūrį dėstė ir Rusijos prezidento atstovas Aleksandras Orlovas bei Kaliningrado miesto meras Jurijus Savenka. Aukšti pareigūnai ir neklusiami tikino puikiai suprantantis Lietuvos tiukslus tapti Europos Sąjungos ir NATO nare.

Pokalbiuose vyravo pragmatiškas tonas - pasienis, muitinės, investicijos, ekologija, turizmas, verslo ryšiai. Iš bendro vizito konteksto neišsiskyrė ir viceministro V.Ušacko paskaitos Kaliningrado universitete tema "Baltijos regionas: integracijos ir bendradarbiavimo perspektyvos".

Susitelkė opozicija vadovui

Neįvyko tik planuotas Lietuvos delegacijos susitikimas su Kaliningrado srities gubernatoriumi Leonidu Gorbenka, kuris buvo iškvieštas į Maskvą.

"Šiuo metu jis pas Vladimirą Putiną, - pažūrėjęs į laikrodį, šyptelėjo Kaliningrado meras J.Savenka. Įvairių susitikimų metu susidarė įspūdis, kad prieš gubernatorių susitelkė galinga

opozicija - įtakingi pareigūnai, kalbėdami apie L.Gorbenką, neslepia pašaipos".

Apie Lietuvą - minininke

"Stereotipai nyksta, - kalbėjo Baltijos laivyno tarptautinio karinio bendradarbiavimo vadovas, pirmojo rango kapitonas Viktoras Džurenka. - Jūsų nepriklausomybės dieną, praėjusių metų kovo 11-ąją, Lenkija buvo priimta į NATO. Jau po to lenkų kariškiai, kitaip sakant, NATO kariškiai koncertavo Kaliningrado dramos teatre. Ar buvo galima anksčiau tai įsivaizduoti?"

Baltijos laivyno vadas admirasas Vladimiras Jegorovas, surengęs Lietuvos delegacijai iškylą kateriu, pats aprodė reide stovėjusius laivus.

"Mes žinome, kad 2002 metais jūs būsite priimti NATO", - sakė admirasas ir pridūrė žiūrįs į tai kaip į natūralų procesą.

Pasibaigus šiai iškylai, V.Jegorovas pakvietė delegaciją į eskadrinį minininką "Nastoičivij", kur prie pietų stalo buvo ne vieną kartą prisiminta, kokia proga tą dieną Lietuvos delegacija aplankė Kaliningradą.

Menas - irgi diplomacija

Išvakarėse, kovo 10 dieną, Baltijos laivyno vadas, aukšti srities ir miesto pareigūnai, verslininkai dalyvavo Nepriklausomybės dešimtmečiui skirtame diplomatiniam priėmimui, kurį surengė Lietuvos generalinis konsulas Kaliningrade Jonas Voronavičius.

Pasaulinio vandenyno muziejuje susirinkę kaliningradiečiai šiltai priėmė dailininką Petrą Repšį.

Kaip "Lietuvos ryto" žurnalistui sakė vienas lankytojas, šio žymaus menininko darbų paroda - tai dar viena aukštosios diplomatijos misija.

"L.r."

Musulmonai Lietuvoje

Pirmieji musulmonai į Lietuvą atvyko XIV amžiuje. Tai buvo totoriai, kurie sąjungose su Lietuvos kunigaikščiais: Gediminu, vėliau Kęstučiu ir Algirdu dalyvavo mūšiuose prieš kryžiuočius jau nuo 1330 metų. Pirmieji totoriai grupėmis į Lietuvą atsikėlė didžiojo kunigaikščio Vytauto valdymo metais, t.y. apie 1397 metus, praėjus dešimčiai metų po Lietuvos krikšto. Tai buvo Aukso Ordos totoriai musulmonai, kipčiškai Chano Tochtamyšo vadovaujami totoriai kipčiškai, buvę sąjungoje su kunigaikščiu Vytautu, kariavo prieš Chaną Timurą, tapusį Aukso Ordos valdovu. Chanui Tochtamyšui pralaimėjus, jo šalininkai totoriai atsikėlė gyventi į savo sąjungininkų kraštą į Lietuvą. Tad klaidinga yra populiarioji nuomonė, jog totoriai į Lietuvą buvo atvežti kaip karo belaisviai.

Vytautas, žinodamas totorių gebėjimą kovoti, juos apgyvendino strateginėse Lietuvos vietose, prie didžiųjų pilių: Trakų, Vilniaus, Lydos, Krėvos (žinoma, kad reikalui esant galėtų jas apginti). Dar ir dabar kai kuriose iš tų vietų yra totorių kaimai, kaip antai prie Vilniaus esantis Keturiasdešimt

totorių ar Nemėžio kaimas.

Pirmieji totoriai gavo leidimus statyti savo maldos namus - mečetes. Jau XVI amžiuje Lietuvoje buvo 8 mečėtės. Totoriai musulmonai turėjo savo pradines mokyklas, kur vaikai mokydavosi skaityti ir rašyti iš savo šventos knygos, Korano. Pradžioje totoriai mokėjo arabų kalbą, kaip yra reikalaujama Korane, nes būtent tai originalioji Korano kalba, ilgainiui Lietuvos totoriai pradėjo rašyti lenkiškai ar rusiškai naudodami arabiškus ar turkiškus rašmenis. Pirmasis Lietuvos totorių Koranas buvo išspausdintas tik 1858 metais lenkiškai.

Yra išlikę gan įdomių faktų aprašančių Lietuvos totorių santykius su krikščioniais. Nors totoriai Lietuvoje nebuvo persekiojami, tačiau Lietuvos totorių tyrinėtojas Leonas Kričinskis aprašo tokį faktą, kad 1609 metais katalikai atvykę Trakuose į Mergelės Marijos Apreiškimo atlaudus sudegino trakų mečetę. Tačiau yra ir tokių faktų (kuriuos taip pat aprašo minėtas istorikas Kričinskis), kad tuo metu kada Vilniuje, Krokovoje ir Liubline buvo deginamos cerkvės, totoriai

Minske gavo leidimą statyti mečetę.

Prieš keletą metų istorikė Tamara Bairašauskaitė "Naujajame Židinyje" išspausdino straipsnį apie Lietuvos totorius, kur rašo, kad 1738 m. Kunigas Steponas Turčinavičius įkūrė moterų vienuoliją, kuri turėjo rūpintis totorių, karaimių ir žydžių atvertimu į katalikybę. Įdomu tai, kad vienuolės mokė moteris ne tik katekizmo, bet ir namų ūkio darbų ir net padėdavo ištekti (žinoma už krikščionių).

Šiandien Lietuvos totorių, kurie vadinami totoriai gyvenantys buvusiose Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės žemėse (čia turima mintyje Baltarusijos ir Lenkijos dalis), yra apie 5000. Pačioje Lietuvoje yra penkios bendruomenės: Vilniuje, Kaune, Raičiuose, Nemėžyje ir Keturiasdešimt totorių kaime. Vilniuje musulmonai turi savo maldos namus, o kitose keturiose bendruomenėse mečetes. Lietuvos musulmonų bendruomenė, kurios vadovas yra muftijus Romualdas Krinickis, priklauso nuo Rusijos, Ufos mieste esančios bendruomenės. Nuo 1995 metų musulmonai totoriai Lietuvoje rusų

ir lietuvių kalbomis leidžia dvisavatinį laikraštį "Lietuvos totoriai". Lietuvos totoriai buriasi savo folkloro grupėse, jaunuolius siūncia studijuoti į musulmoniškų kraštus (pernai metais Turkijoje studijavo 12 Lietuvos totorių).

Tačiau Lietuvoje yra ne tik musulmonų totorių. Kaip dažnai praneša žiniasklaida, čia atvyksta pabėgėliai musulmonai (pvz. čečėnai). Į Lietuvą jauni musulmonai atvyksta ir studijuoti (pvz. Kauno Medicinos universitete Libano musulmonų studijuoja, sakoma, net iki 100), o kai kurie pasilieka Lietuvoje ir kuria musulmoniškas šeimas (t.y. lietuvaitės tampa musulmonėmis).

Ir trečioji, jei taip galima sakyti, Lietuvos musulmonų grupė yra bahajų bendruomenė, Lietuvoje esanti nuo 1990. Ši bendruomenė palyginti maža, t.y. jai priklauso apie 100 bahajų. Ši bendruomenė nėra įregistruota Teisingumo ministerijoje.

Pabaigoje reiktų pasakyti, kad Lietuvos totoriai internete yra susikūrę gan informatyvius puslapius. Tiems kam įdomu interneto adresas yra: www.gamina.lt/totoriai LRTV